

Datum: 2026-09-16
Diarienummer: LOV 2026-000252
Handläggare: Aferdita Jashari

Bygg- och miljönämnden

Förvaltningens utlåtande

Ärendet: Tillsyn av lekplats som tagits i bruk utan slutbesked
Fastighet: GRÄFSNÄS 1:19

Ärendebeskrivning

Bygg- och miljönämnden har 2026-05-27 startat ett tillsynsärende på fastigheten GRÄFSNÄS 1:19 efter att det kommit till nämndens kännedom att lekplatsen/byggnaden i ärende dnr 2025-000412 hade tagits i bruk utan att slutbesked hade meddelats.

Bygglov med startbesked för nybyggnad av lekplats har utfärdats 2025-11-11, D BISb 2025-000982. I beslutet upplystes sökanden om att ett slutbesked ska ha meddelats innan åtgärden får tas i bruk, enligt 10 kap. 4 § PBL. Sökanden upplystes även om att byggnadsnämnden är skyldig att påföra byggherren en byggsanktionsavgift om åtgärden tas i bruk utan slutbesked.

Ansökan om slutbesked inkom 2026-05-06. Det framkom dock, genom publicerade annonser på sociala medier, att lekplatsen hade öppnats för allmänheten den 5 maj 2026. Slutbesked för åtgärden medgavs 2026-05-07.

Förutsättningar

Fastigheten är belägen utanför planlagt område. I "Översiktsplan för Alingsås kommun" (antagen av Kommunfullmäktige 2018-10-31) är området utpekad inom gräns- och ortsstudier med detaljerade rekommendationer (RFP), område med inventerade höga naturvärden, kulturresevat, värdefulla kulturmiljöer, strandskyddsområde, hög skyddsnivå för enskilda avlopp, lövskogsinventering, sammanhängande område med värdefull natur.

Platsen berörs av riksintresse för kulturmiljövård (Antens västra strand, P 33) och riksintresse för naturvård (Anten-Mjörn, NRO 14 138).

Yttranden

Fastighetsägaren har beretts möjlighet att yttra sig. I sitt yttrande som inkom 2026-09-16 bekräftar projektenheten inom Stadsmiljöavdelning att ansvaret för att slutbeskedet inte synkroniserades med lekplatsens öppning ligger hos entreprenören. Projektenheten har dock kommit överens om att byggsanktionsavgiften ska bäras av de utan överklagan.

Bygglovsenhetens bedömning

Enligt Plan- och bygglag (2010:900) 10 kap 4 §: Ett byggnadsverk får inte tas i bruk i de delar som omfattas av ett startbesked förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked.

Av det som framgår i ärendet konstateras att lekplatsen/byggnaden har tagits i bruk utan slutbesked.

Bygg- och miljönämnden bedömer att överträdelse av plan- och bygglagen har skett enligt det som är förskrivet i 11 kap.5 § och att det finns förutsättningar för och behov av ingripande om påföljd enligt samma kapitel.

Beräkning av sanktionsavgift

Enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 9 kap. 18 § 2 p, för att ta en komplementbyggnad i bruk innan slutbesked har meddelats, och därigenom överträda 10 kap. 4 § plan- och bygglagen (2010:900), är byggsanktionsavgiften 4 144 kronor, se bilaga.

Finns det skäl för avgiftsbefrielse eller nedsättning av byggsanktionsavgiften?

Enligt 11 kap. 53 § PBL behöver en byggsanktionsavgift inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet, att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte har kunnat förutse eller kunnat påverka, eller vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

I 11 kap. 53 a § PBL stadgas vidare att en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall får sättas ned till hälften eller en fjärdedel, om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Vid prövningen av om avgiften bör sättas ned ska särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaksamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Bygglovsenheten bedömer att inga särskilda omständigheter framkommit som motiverar nedsättning av byggsanktionsavgiften. Därför saknas förutsättningar för att sätta ned avgiften.

Förslag till beslut

Med stöd av 11 kap 51 § PBL, påförs fastighetsägaren *Alingsås kommun, Stadsmiljö, Projektenheten*, en sanktionsavgift på totalt 4 144 kr för att byggnaden på lekplatsen har tagits i bruk innan byggnadsnämnden har gett ett slutbesked.

Avgiften ska betalas till Alingsås kommun inom två månader efter att beslutet har delgetts de avgiftsskyldiga.

Beslutet och/eller avgiften kan överklagas. Se bilaga "Hur man överklagar".

Handlingar som ingår i beslutet

Beslut, expedierad 2025-11-11
Epostbilaga, inkommen 2026-05-27
Epostbilaga, inkommen 2026-05-27
Anmälan, inkommen 2026-05-27
Skrivelse, expedierad 2026-08-21

Bilaga - Beräkning av sanktionsavgift, upprättad 2026-08-21
Yttrande, inkommen 2026-09-16

Lagrum

Plan- och bygglagen

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska tillsynsmyndigheten, om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. PBL eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap. 2-10 §§ PBL eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter, ta ut en byggsanktionsavgift.

Enligt 11 kap. 52 § PBL byggsanktionsavgiftens storlek ska framgå av de föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 12 §. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. När regeringen meddelar föreskrifter om avgiftens storlek, ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

Enligt 11 kap 53 § PBL en byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Enligt 11 kap. 53 a PBL får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Enligt 11 kap 54 § PBL en byggsanktionsavgift ska inte tas ut om rättelse sker innan frågan om sanktion eller ingripande enligt detta kapitel har tagits upp till överläggning vid ett sammanträde med tillsynsmyndigheten.

Enligt 11 kap. 57 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut av den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser, den som begick överträdelsen eller den som fått fördel av överträdelsen.

Enligt 11 kap. 58 § PBL, innan tillsynsmyndigheten beslutar att ta ut en byggsanktionsavgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig. En byggsanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråk.

Bilagor

- "Hur man överklagar"
- Handlingar som ingår i beslutet
- Yttrande från berörda

Expedieras till:

Fastighetsägare del kv.